

tamen estas grava pro siaj konsekvencoj. Ankaŭ baleno treege similas fiŝon sed ĝi estas envere mambesto. Jen ankoraŭ kelkaj ekzemploj kun la normlingva prefikso AN. kiu signifas socilingve »sen«: ano-fon-ec-o, ano-morf-a, an-arŝ-ij-o, an-emj-o ano-hidr-a, an-estez-i, ano-nym-a, ano-seps-o, ano-takc-o, ano-fylaks-o, an-alĝ-ec-o, kaj tiel plu anstataŭ la tradicie neartikigitaj kompleksaĵoj »afoni/o, amorf/a, anarĥi/o, anemi/o, anhidr/a, anestez/i, anonim/a aseps/o, ataksi/o, anafilaksi/o, analgezi/o, kaj multaj pli.

Du partioj en Esperanto, nome unu socilingva kaj unu normlingva, ne signifas du malamikaj fratoj sed jes du reciproke komplementaj geedzoj formantaj unu saman planingvon. Ke iu socitermino havas multajn normajn sinonimojn aŭ tute neniun, tio estas flankafero, ĉar ĉiam ĉiu partio celos nur sian propran publikon. Ĉiutaga soci-termino, jes. Scienca normtermino, jes. Sed ambaŭ unu lingvo: Esp-o! **Blinda** timo antaŭ neologismoj, vidu, estas ne nur malracia kaj malutila sinteno, sed tute nenecesa. Je preteksto konservi la lingvon pura, oni malhelpas ĝian plenan disvolvigon kaj baras la vojon al la teknikista tendaro.

Tiom pri la gajno en la tendaro esperantista. Sed ankaŭ la teknika kasto mem gajnos multon. **Unue:** kreado de normlingva Esperanto samtempe ebligas raciigon de la internacia nomenklature en ĉiu natursciencaj disciplinoj; speciale en botaniko, zoologio, kaj ĥemio. Esperanto ja estas ankoraŭ relative juna, virga ilo sen kompleksoj aŭ misformaĵoj el pasintaj jarcentoj kiaj konfuzigas la naturajn lingvojn. Ĝi do kapablas ekiri de tutfreŝa startejo kie la naciaj idiomoj baraktas en tradicia dornejo. **Due:** ni liberigos la natursciencistojn de la bezono studi helenan kaj latinan lingvojn. Ne ĉesas aperi ardaj disputoj en la gazetaro pri la peza ŝarĝo kiun reprezentas la klasika filologio por sciencistoj. Kie tiuj ĉi en principo tute ne bezonus sin okupi pri antikvaj idiomoj kaj beletro, pro tute alie orientitaj fakintereso, ili tamen estas devigataj vole nevole, dum siaj antaŭuniversitataj jaroj, blasfemante kaj ŝvitante fosi al si sulkon tra terure komplikaj gramatiko kaj literaturo el longe forpasintaj epokoj. Dume ili bezonegas ĉiun liberan minuton por prepari sin al profesio kiu havas neniun faktan rilaton kun tiuj fosiliaj tempoj kaj kiu fariĝas konstante pli ampleksa kaj malfacile regebla.

Nun, per internacia lingvo, adaptita al specialismaj bezonoj, neniun studento perdos ankoraŭ tempon en nenecesa penado nek super fremdnaciaj, nek super arkaikaj lingvoj. La helenlatina filologio reiros al sia propra laŭrajta sed plimodesta loko, nome al la studado de antikvaj kulturoj, literaturoj regnoj. Ĝi ekeupos egalgrandan pozicion apud aliaj klasikaj studoj kiaj la egipta, ĉina, hinda,

hebrea, ... estante nek pli nek malpli valora laŭ pure historia aŭ lingvistika vidpunktoj. Des pli ĉar nun ankaŭ la Katolika Eklezio, tiu lasta bastiono de Latino, komencas cedi lokon al naciaj lingvoj en sia liturgio.

Venis cetere tempo por ke la »okcidenton sola« — pensmaniero, kiu ĝis nun restis malvaste sklaviĝinta al sia helenlatina heredaĵo larĝigu sian horizonton al tutmonda kulturo.

Ampleksiginte la artverkon de Zamenhof tiele ke ĝi nun konformas ankaŭ al la ekzaktsciencaj aspektoj de la civilizo, ni povus atribui al ĝi diplomon »Kun plej supera laŭdo« kaj samgeste fini la ĉapitron. Povus ... se ne restus kaŝita en la lingva foliaro ankoraŭ alia danĝero, ekstreme venena vipuro; nome la prononcado kaj skribado de propraj nomoj! Jen temo kiu embarasas ĉiujn naciajn idiomojn ĝenerale kaj nian internacian idiomon tutspeciale. Tial ni deziras dediĉi al ĝi apartan pritrakton kaj intence neglektis ĝin ĉi tie.